

Łubin żółty

Uwagi ogólne

Aktualnie w Krajowym rejestrze znajduje się 8 odmian łubinu żółtego, wszystkie z nich to odmiany niesamokończące o niskiej zawartości alkaloidów. Na terenie naszego województwa badano 6 odmian niesamokończących. Doświadczenia z łubinem żółtym były prowadzone w ZDOO Ruska Wieś i ZDOO Rychliki. W celu poszerzenia informacji o odmianach opracowanie zostało wzbogacone o dane z ZDOO Marianowo z sąsiedniego województwa podlaskiego oraz średnie plonowanie odmian z kraju.

Wyniki doświadczeń

W roku 2023 uzyskany średni plon nasion był niższy niż w roku ubiegłym. Najwyższe plony uzyskano w ZDOO Ruska Wieś. Wśród odmian o niesamokończącym typie wzrostu zarówno w Rychlikach, Ruskiej Wsi i Marianowie wyróżniły się Puma i Salut. Analiza ostatniego trzylecia wykazała, iż dosyć stabilnie plonującymi odmianami były Diament, Mister i Puma. Najwyższą masą tysiąca (MTN) charakteryzował się Mister, a najniższą (MTN) Diament.

Tabela 1.

Łubin żółty. Odmiany badane. Rok zbioru: 2023

Lp.	Odmiana	Kod kraju pochodzenia	Rok wpisania do Krajowego rejestru *	Rok włączenia do LOZ	Hodowca (jednostka prowadząca hodowlę zachowawczą lub dla odmian zagranicznych krajowy przedstawiciel)
odmiany niesamokończące					
1.	Mister	PL	2003	2021	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
2.	Bursztyn	PL	2014		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
3.	Puma	PL	2017		„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL- 63-740 Kobylin
4.	Diament	PL	2019	2023	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
5.	Goldeneye	PL	2019		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL- 63-004 Tulce
6.	Salut	PL	2020	2023	„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL- 63-740 Kobylin

* - według „Listy odmian roślin rolniczych wpisanych do Krajowego rejestru w Polsce”

Tabela 2.

Łubin żółty. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2023

Miejscowość	ZDOO Rychliki <i>pow. Elbląg</i>	ZDOO Ruska Wieś <i>pow. Ełk</i>	ZDOO Marianowo <i>woj. podlaskie</i>
Kompleks rolniczej przydatności gleby	żytni słaby	żytni dobry	żytni bardzo-dobry
Klasa bonitacji gleby	IV b	IV b	IV a
pH gleby w <i>KCl</i>	5,6	6,6	5,5
Przedplon	pszenżyto ozime	pszenica ozima	pszenica jara
Data siewu	28.04.	18.04.	13.04.
Obsada nasion (<i>szt./m²</i>)	90	90	90
Data zbioru	05.09.	14.08.	21.08.
Nawożenie mineralne			
N (<i>kg/ha</i>)	12	-	18
P₂O₅ (<i>kg/ha</i>)	40	15	36
K₂O (<i>kg/ha</i>)	60	30	102
Środki ochrony roślin			
Zaprawa nasienna (<i>nazwa</i>)	Madron 50 FS		
Herbicyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	Wing P 462,5 EC (2,5l) + Boxer 800 EC (1,5l)	Wing P 462,5 EC (2,5l) + Boxer 800 EC (1,5l); Agil-S 100 EC (1,2l)	Wing P 462,5 EC (2,5l) + Boxer 800 EC (1,5l)
Insektycyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	-	Mospilan 20 SP (0,2kg)	-
Inne zabiegi			
Inne zabiegi (<i>nazwa</i>)	Nitragina	Nitragina	Nitragina

Tabela 3.

Łubin żółty. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2023

Lp.	Wyszczególnienie	Rychliki	Ruska Wieś	Marianowo
1.	Termin początku kwitnienia (data)	20.06.	15.06.	17.06.
2.	Termin dojrzałości technicznej (data)	07.08.	30.07.	06.08.
3.	Wysokość roślin (cm)	72	52	76
4.	Wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia (skala 9°)	8,9	9	9
5.	Wyleganie przed zbiorem (skala 9°)	8,8	9	9
6.	Masa 1000 nasion (g)	153,9	135,4	127,3
7.	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	15,2	12,1	15,4
8.	Choroby – Antraknoza (9°)	8,7	9	9
9.	Plon nasion (przy wilgotności 14%) dt/ha	<u>13,3</u>	<u>18,2</u>	<u>17,8</u>

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1- oznacza stan najmniej korzystny

Tabela 4.

Łubin żółty. Plon nasion odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2023

przy wilgotności nasion 14%

Lp.	Odmiana	Rychliki	Ruska Wieś	Marianowo	średnia z rejonu ¹⁾ wg COBORU	średnia z kraju wg COBORU
<u>Wzorzec (dt/ha)</u>		<u>13,3</u>	<u>17,9</u>	<u>17,4</u>	<u>15,5</u>	<u>14,3</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>						
1.	Mister	96	90	98	96	102
2.	Bursztyn	89	94	96	92	91
3.	Puma	122	115	103	114	106
4.	Diament	94	107	99	101	103
5.	Goldeneye	91	93	92	90	92
6.	Salut	108	100	112	107	106
Liczba doświadczeń		-	-	-	4	21

Wzorzec w 2023 roku – średnia z wszystkich odmian

1)- rejon- woj. warmińsko-mazurskie i podlaskie

Tabela 5.

Łubin żółty. Plon nasion odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2023; 2022; 2021*przy wilgotności nasion 14%*

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Lata				
			2023	2022	2021	2022-2023	2021-2023
<u>Wzorzec (dt/ha)</u>			<u>16.2</u>	<u>17.8</u>	<u>13.7</u>	<u>17.0</u>	<u>15.9</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>							
1.	Mister	3	95	105	111	100	104
2.	Bursztyn	3	93	84	33	89	70
3.	Puma	3	113	94	116	104	108
4.	Diament	3	100	128	104	114	111
5.	Goldeneye	3	92	98	97	95	96
6.	Salut	3	107	103	89	105	100
Liczba doświadczeń			3	3	3	6	9

Wzorzec w 2023 średnia z wszystkich odmian

Tabela 6.

Łubin żółty. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2023; 2021-2023

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wysokość roślin (cm)		Początek kwitnienia (kolejny dzień roku)		Dojrzałość techniczna (kolejny dzień roku)		Masa 1000 nasion (g)	
			2023	2021-2023	2023	2021-2023	2023	2021-2023	2023	2021-2023
<u>Wzorzec (skala 9°)</u>			<u>66</u>	<u>63</u>	<u>168</u>	<u>169</u>	<u>216</u>	<u>211</u>	<u>140,3</u>	<u>131,3</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>										
1.	Mister	3	0	1	0	-1	0	-1	7,2	2,1
2.	Bursztyn	3	1	-1	0	1	0	1	1,3	2,6
3.	Puma	3	4	3	2	3	2	2	-1,8	1,7
4.	Diament	3	0	0	-1	-1	0	0	-8,0	-3,6
5.	Goldeneye	3	-5	-3	-1	-1	-1	0	0,4	0,1
6.	Salut	3	1	0	0	0	-1	0	1,0	3,9
Liczba doświadczeń			3	9	3	9	3	9	3	9

Wzorzec w 2023 średnia z wszystkich odmian